

derom, gennem den højtærede Minister skaffer sig nærmere Oplysning om, i hvilket Omfang der for Øjeblikket lægges Beslag paa Kammeradvokatens Tjeneste. Thi det, det efter Lovforslaget drejer sig om for Staten, er at blive fri for en Gage paa 5,200 Kr., og man skulde altsaa vide, om der gøres Nytte for de Penge, om de ere vel anvendte, om Staten lægger Beslag paa vedkommende Embedsmands Tid og Kræfter saa meget, at man maa anse det for en rimelig Løn, og om man, hvis man ikke havde ham til Raadighed, saa man i et hvilket som helst givet Øjeblik kunde raadspørge ham og faa hans Erklæring maaske flere Gange i samme Sag, fik det gjort billigere, hvis man skulde henvende sig til andre praktiske Jurister.

Der forekommer mig derfor at være Anledning til at tage Sagen under nærmere Overvejelse. Jeg udtaler paa ingen Maade nogen principiel Modstand mod Lovforslaget, men jeg ønsker nærmere Oplysninger og skal, naar vi komme saa vidt, tillade mig at foreslaa det henvist til et af de bestaaende Udvalg, som kan søge Oplysninger om Sagen og gøre Indstilling til Tinget.

**Justitsministeren (Zahle):** Ja, naar man fra et Udvalgs Side spørger Justitsministeren om, i hvilket Omfang der nu rettes Henvendelser til Kammeradvokaten for at faa Svar fra ham paa et eller andet, vil man faa at vide, at saadanne Henvendelser rettes til ham i et meget stort Antal Tilfælde, fordi hele Administrationens Maade at virke paa nu engang er indrettet saaledes. Man bærer sig ad paa den forsigtigste Maade, som Forholdene udpege, og naar man har Lejlighed til at spørge Kammeradvokaten, spørger man bestandig Kammeradvokaten. Jeg vil derfor udtrykkelig, for at et Udvalg ikke skal føle sig vildledt af de Oplysninger, det faar, paa Forhaand gøre opmærksom paa, at man ikke af det Omfang, i hvilket Kammeradvokaten nu spørges, kan danne sig nogen som helst Mening om, i hvilket Omfang man vilde henvende sig til en Sagfører om Hjælp, hvis man ingen Kammeradvokat havde. Det er naturligvis ganske rigtigt, at den Indsigt, man raader over oppe i Administrationen, især er en Indsigt, som angaar de specielle Emner, de paagældende administrative Embedsmænd beskæftige sig med. Men paa den anden Sider raade de paagældende Embedsmænd — det vil vist være ret uimodsgaet — ogsaa over det bedste Kendskab til de specielle Emner, de bestandig ere beskæf-

tigede med, og det at henvende sig til en Sagfører for at faa Oplysning om, hvad vedkommende Sagførers Mening er om de Ting, som kyndige Jurister have til Speciale i Ministerierne, er i de fleste Tilfælde overflødig. Det er at gaa over Aaen efter Vand, thi vedkommende Sagfører kan ikke paa egen Haand skaffe sig saa gode Oplysninger om vedkommende Forhold, som de indsigtfulde Jurister have, der have det paagældende Emne under sig i Administrationen. Naturligvis kan en Sagfører nok raade over en vis Menneskeerfaring og Kundskab om, hvordan man skal gribe en Strid mest praktisk an, og hvorvidt det i et enkelt Tilfælde er raadeligst at staa haardt paa sin Ret eller at give efter i Tide, men der kan ogsaa i Administrationen være Folk, som skønne meget godt over den Slags Emner. Jeg mener derfor, at det ikke er nogen Overdrivelse at sige, at Henvendelser til Kammeradvokaten nu ske i et langt større Omfang end det, hvori man vilde henvende sig til Sagfører, hvis man ikke havde denne Mand at henvende sig til. Jeg tror, at naar Staten skal til at føre en Proces, er det langt bedre for den at være lige saa frit stillet, som enhver Borger er, at den i det paagældende Tilfælde kan se sig om mellem de Sagførere, der procedere ved den paagældende Domstol, og vælge blandt dem den, som for det paagældende Tilfælde maa siges at være den dygtigste og indsigtfuldeste, og den, hvis Kræfter det er klogest og mest hensigtsmæssigt at søge at lægge Beslag paa i det paagældende Tilfælde. Jeg tror derfor, at Kammeradvokaturen ikke alene er overflødig, men at den virker som et usundt hemmende Baand paa Statens Handlefrihed. Det kan ogsaa ved vigtige Lejligheder være Tilfældet. Jeg maa derfor meget tilraade, at man nu ophæver Kammeradvokaturen.

**P. G. C. Jensen:** Det er ganske sandt, at der i alt Fald i flere af Ministerierne er repræsenteret en saadan juridisk Indsigt og vel ogsaa Erfaring, at man der ikke behøver at spørge de praktiske Jurister. Det gælder f. Eks. det Ministerium, den ærede Minister staar i Spidsen for, og Indenrigsministeriet, men jeg er ikke saa sikker paa, at man altid og i alle Ministerier er lige saa godt udrustet; hvad siger man f. Eks. om Revisionsdepartementerne i Finansministeriet? Det er ikke for at udtale nogen som helst Mening derom, men jeg kunde tænke mig, at der